

Uitvoeringsplan Zaanstad Regenboogstad 2020-2022

Meerjarig uitvoeringsplan voor het LHBTI-beleid van de gemeente Zaanstad.

Inleiding

Zaanstad wil een stad zijn waar je jezelf kunt zijn en kunt houden van wie je wilt. Daarom zet Zaanstad zich als Regenbooggemeente in om de veiligheid, zichtbaarheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI's te vergroten. Dat is nodig, want zij hebben nog steeds te maken met stigmatisering, intimidatie en geweld. We willen dat de sociale acceptatie van alle LHBTI's in de Zaanse samenleving toeneemt. Dat is een eerste stap in de goede richting. Met speciale aandacht voor jongeren, ouderen en LHBTI's met een multiculturele achtergrond, want in deze kringen ligt de acceptatiegraad nog lager.

Sinds 2015 is Zaanstad een Regenboogstad en onlangs is de intentie uitgesproken om dit voort te zetten tot eind 2022. Hiermee sluiten we aan bij het landelijk programma van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In het Zaanse Coalitieakkoord is opgenomen dat Zaanstad ook de komende jaren Regenboogstad wil zijn en het gedachtegoed ondersteunt. De doelstellingen van het LHBTI-beleid zijn vastgelegd in de Nota Antidiscriminatiebeleid. Hieronder zijn deze doelstellingen nogmaals beschreven. Dit uitvoeringsplan beschrijft hoe de gemeente Zaanstad bijgedragen aan deze doelstellingen in de periode 2020-2022.

Zaanse doelstellingen

Zaanstad zet zich in om de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT-inwoners verder te bevorderen. Daarbij gelden de volgende ambities:

1. De sociale acceptatie van LHBT-personen neemt toe onder de hele bevolking, maar zeker onder jongeren, ouderen en in kringen waar dat nog een taboe is.
2. Vooroordelen, discriminatie, intimidatie en geweld tegen LHBT-personen nemen af.
3. LHBT-personen voelen zich gesteund, veilig en weerbaar op school, op straat, op het werk, in de zorg en thuis, in de sport en in hun eigen sociale kring.
4. Versterken en verbinden van LHBTI-netwerken.

Beleidslijnen

De samenwerking met het Ministerie van OCW wordt meerjarig aangegaan. Dit is de eerste keer dat het mogelijk is om meerjarenbeleid te maken, omdat er zekerheid is van de financiële ondersteuning vanuit het Rijk. Om bovenstaande doelstellingen te bereiken wordt ingezet op een aantal sporen. Hierin onderscheiden zich een aantal doorlopende lijn en parallel wordt per jaar extra focus gegeven aan een specifiek thema en/of sector. In het volgende schema een samenvatting van de diverse beleidslijnen die deze periode lopen, met daarin ook de focusgebieden per jaar opgenomen. De gemeente kiest hierbij de rol van verbinder en facilitator en ondersteunt activiteiten en netwerken waar nodig met een stimuleringsbudget.

	2020	2021	2022
Jaarfokus	Onderwijs	Sport	Zorg & Ouderen
Doorlopende lijn	Bevorderen van veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI		
Doorlopende lijn	Netwerkversterking		

Netwerkversterking

In deze periode zet de gemeente in op het versterken en verbinden van de diverse LHBTI-netwerken in Zaanstad. Uit de evaluatie van het vorige beleid is namelijk naar voren gekomen dat enkele bestaande netwerken en partijen kwetsbaar zijn. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze partijen voornamelijk bestaan uit vrijwilligers. Daarnaast kennen de verschillende netwerken en partijen elkaar niet altijd. Door het netwerk bij elkaar te brengen en te versterken willen we partners met elkaar in contact brengen en kennis laten maken. Dit vanuit de gedachte dat we gezamenlijk meer kunnen bereiken dan afzonderlijk en willen werken vanuit de behoefte van de netwerkpartners zelf. Wij zien deze verbindende rol als een belangrijke rol van de gemeente.

Activiteiten die we hiervoor ondernemen:

- Contact met organisaties
Het contact met actieve partijen in de gemeente wordt versterkt en op die manier wordt gebouwd aan de onderlinge relatie. Zo haalt de gemeente waardevolle input op voor beleid en eventuele knelpunten in de dienstverlening.
- Netwerkbijeenkomsten
Om het Zaanse LHBTI-netwerk te versterken wordt tweemaal per jaar een netwerkbijeenkomst georganiseerd vanuit de gemeente. Hierbij wordt inhoudelijk uitgewisseld wat partners op LHBTI-gebied doen in Zaanstad, wat we met elkaar in Zaanstad signaleren en hoe we onze gezamenlijke aanpak kunnen versterken. Daarnaast kunnen tijdens deze bijeenkomsten beleidsontwikkelingen op andere terreinen besproken worden. De bijeenkomsten zijn dus vooral gericht op kennisdeling, ontmoeting en verbinding.

Bevorderen van veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie

Daarnaast ondersteunen we activiteiten gericht op het bevorderen van veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI-inwoners. Hierbij worden partners gestimuleerd vanuit de gemeente om activiteiten te organiseren die hieraan bijdragen. Waar nodig ondersteunen we deze initiatieven. Dit kan zijn door initiatieven te verbinden aan partners van de gemeente, praktisch te ondersteunen, financieel te ondersteunen met stimuleringsbudget, te helpen bij het aanvragen van externe subsidies of bekendheid te geven via onze communicatiekanalen.

Activiteiten die we hiervoor ondernemen:

- Zichtbaar zijn als organisatie
Op specifieke momenten wordt door de gemeente Zaanstad extra aandacht besteed aan de acceptatie en zichtbaarheid van LHBTI, bijvoorbeeld door het hijsen van de

Regenboogvlag op het Stadhuis van Zaanstad op coming-out dag, het Regenboogzebrapad of met een tentoonstelling in de publiekshal van het stadhuis. Daarnaast spreekt de gemeente zich actief uit tegen vooroordelen, discriminatie, intimidatie en geweld op basis van diversiteit in alle vormen, waaronder dus ook seksuele en gender diversiteit. De gemeente communiceert actief en neemt stelling via digitale kanalen. Ook benoemen we belangrijke landelijke en Zaanse LHBTI activiteiten en mijlpalen.

De wethouder is ambassadeur voor het LHBTI-beleid en staat hierbij in contact met het LHBTI-netwerk in de stad.

- **Interne organisatie**

Ook binnen het stadhuis is aandacht voor LHBTI-ambtenaren en komende periode wordt een intern netwerk opgezet. Dit netwerk denkt mee over het LHBTI (personeels)beleid en wil zich actief inzetten voor activiteiten.

- **Stimuleringsbudget**

De gemeente stemt met de diverse betrokken partijen en netwerken af op welke manier het stimuleringsbudget wordt besteed en welke activiteiten worden ondersteund. Vervolgens kunnen partijen een aanvraag indienen voor stimuleringsbudget. Deze aanvragen zullen ten opzichte van elkaar worden gewogen met het onderstaande afwegingskader. Partijen die stimuleringsbudget ontvangen wordt gevraagd aan het einde van het jaar een verantwoording in te dienen met een beschrijving hoe het budget besteed is en wat het bereik of effect was van een activiteit.

Jaarfocus

Parallel aan bovenstaande doorlopende lijnen zal per jaar een extra focus worden gegeven aan een thema of sector. Deze thema's en sectoren zijn samen met de partners uit de stad geïdentificeerd als kansrijk. Tijdens de netwerkbijeenkomsten zal samen met partners worden gekeken hoe specifieke invulling te geven aan deze focus. Dit kan bijvoorbeeld zijn door meer stimuleringsbudget in te zetten voor een bepaald onderwerp.

Door deze invulling in afstemming met het netwerk te laten plaatsvinden zal beter worden aangesloten op de behoeften van de doelgroep en waar op dat moment urgentie ligt.

In 2020 zal er extra aandacht zijn voor LHBTI en onderwijs. We weten van ervaringsdeskundigen en vanuit onderzoek dat eenzaamheid en depressie vaker dan gemiddeld voorkomt bij LHBTI jongeren. Daarnaast is het voor jongeren soms nog lastig om uit de kast te komen en zichzelf te kunnen zijn. Bij het thema onderwijs kan worden gedacht aan het verstevigen en borgen van de Gender and Sexuality Alliances (GSA's) in schoolbeleid.

Voor 2021 ligt de nadruk op LHBTI en Sport. In deze sector is namelijk ook nog winst te boeken. Langs de velden wordt nog regelmatig met "homo" gescholden. Om dit te veranderen kan bijvoorbeeld worden gedacht aan activiteiten gericht op het creëren van een veilig en inclusief sportklimaat op sportverenigingen.

In 2022 wordt extra aandacht gegeven aan Ouderen en Zorg. We zien bijvoorbeeld dat ouderen soms terug in de kast gaan zodra zij niet langer thuis kunnen wonen. Hier liggen kansen in het bespreekbaar maken van LHBTI thematiek onder ouderen en zorgen voor een veilige woon- en zorgomgeving.

Afwegingskader stimuleringsbudget

Aanvragen worden gewogen op onderstaande factoren.

1. **Doelmatigheid:**

- Draagt deze activiteit bij aan de doelstellingen van het LHBTI-beleid?

Regenboogsteden zetten zich in om de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT-inwoners verder te bevorderen. Daarbij gelden de volgende ambities:

- De sociale acceptatie van LHBT-personen neemt toe onder de hele bevolking, maar zeker onder jongeren, ouderen en in kringen waar dat nog een taboe is.
- Vooroordelen, discriminatie, intimidatie en geweld tegen LHBT-personen nemen af.
- LHBT-personen voelen zich gesteund, veilig en weerbaar op school, op straat, op het werk, in de zorg en thuis, in de sport en in hun eigen sociale kring.
- Versterken en verbinden van LHBTI-netwerken

- In welke mate?

2. *Bereik & Effect:*

- Hoe groot is het effect van deze activiteit?
- Wat is het bereik van deze activiteit?
- Welke doelgroepen bereikt deze activiteit?
- Wat zijn de kosten in relatie tot het aantal deelnemers?
- Zijn er andere partijen die een vergelijkbare activiteit effectiever of goedkoper doen?

3. *Financieel:*

- Past het aangevraagde bedrag binnen het beschikbare budget?
- Welk percentage van het totaal financiert de gemeente?
- Welke andere partijen financieren?
- Wordt er een eigen bijdrage gevraagd aan deelnemers?

Financiën

Het Ministerie van OCW levert een financiële bijdrage van €20.000,- per jaar. De bijdrage van OCW wordt via het gemeentefonds aan de regenboogsteden beschikbaar gesteld. Gemeenten moeten een gelijk bedrag beschikbaar maken als cofinanciering. Vanuit de gemeente Zaanstad is wordt cofinanciering gegeven in de vorm van ambtelijke capaciteit en deels in budget. Het totaal budget voor het LHBTI beleid komt daarmee op €40.000,- per jaar. In onderstaande tabel is de begroting per jaar weergegeven.

2020		
Organisator	Activiteiten	Bedrag
Gemeente Zaanstad	Ambtelijke inzet: advisering en coördinatie LHBTI-beleid	€ 11.655
	Netwerkbijeenkomsten 2x per jaar	€ 300
Partners Zaanse LHBTI-netwerk	Stimuleringsbudget voor initiatieven	€ 21.045
	Stimuleringsbudget specifiek gericht op Onderwijs	€ 7.000
<i>Totaal</i>		€ 40.000

2021		
Organisator	Activiteiten	Bedrag
Gemeente Zaanstad	Ambtelijke inzet: advisering en coördinatie LHBTI-beleid	€ 11.655
	Netwerkbijeenkomsten 2x per jaar	€ 300
Partners Zaanse LHBTI-netwerk	Stimuleringsbudget voor initiatieven	€ 21.045
	Stimuleringsbudget specifiek gericht op Sport	€ 7.000
<i>Totaal</i>		€ 40.000

2022		
Organisator	Activiteiten	Bedrag
Gemeente Zaanstad	Ambtelijke inzet: advisering en coördinatie LHBTI-beleid	€ 11.655
	Netwerkbijeenkomsten 2x per jaar	€ 300
Partners Zaanse LHBTI-netwerk	Stimuleringsbudget voor initiatieven	€ 21.045
	Stimuleringsbudget specifiek gericht op Zorg & Ouderen	€ 7.000
<i>Totaal</i>		€ 40.000

Evaluatie

Het uitvoeringsplan wordt jaarlijks geëvalueerd met de betrokken partners tijdens een van de netwerkbijeenkomsten. Daarbij wordt teruggekeken naar de activiteiten van het vorige jaar en worden de activiteiten van het komende jaar afgestemd. Daarnaast wordt kwalitatief geëvalueerd hoe de voortgang is op de doelstellingen en waar we met elkaar tegenaan lopen. Dit doen we tijdens de netwerkbijeenkomsten en in gesprekken die doorlopend met partners en inwoners gevoerd worden. Daarnaast is er ook kwantitatieve data, bijvoorbeeld over het aantal meldingen bij het Bureau Discriminatiezaken.

Hieronder de momenten waarop zal worden geëvalueerd:

- Eind 2020 Jaarevaluatie met partners: resultaten 2020 en aanscherpen activiteiten 2021
- Eind 2021 Jaarevaluatie met partners: resultaten 2021 en aanscherpen activiteiten 2022
- Eind 2022 Eindevaluatie met partners: resultaten 2020-2022 en vervolg na 2022